

Grønlandsberetningen i Flateyjarbók som upaalidelig. Hovgaard viser, at der er Fejl og Usandsynligheder i begge Kilder, saa at den ene som den anden kun giver os en senere Tids Tradition om disse Rejser, hvorfor man med fornøden Kritik overfor Enkeltheder kan øse af dem begge. I Bestemmelsen af de Lande, hvortil Nordboerne kom, afviger H. fra Storm, idet han sætter Helluland længere mod Nord (til Baffin-Land, ikke Labrador), Markland er næppe New Foundland, men Nova Scotia, hvilket Land Storm opfattede som Vinland, medens H. flytter Vinland helt ned til Egnen om Cape Cod i Massachusetts, idet Beskrivelsen af Landet passer særdeles vel med denne Lokaltet indenfor et Landskab, der frembringer Druer; der kan let i den islandske Angivelse af Solens Stade, som unægtelig vilde føre til en nordligere Polhøjde, være indløbet en Fejl. Iøvrigt har man ikke paa alle Rejser fæstet de nævnte nordiske Navne paa det samme Landskab.

Hvor meget rigtigt end Kommandør H.s Kritik indeholder, vil den saaledes hævdede Mægling mellem Kilderne ganske sikkert føre til, at endnu andre Løsninger af Spørgsmaalet om de fundne Kyster ville blive forsøgte. Hovedsagen er imidlertid, at Sandheden af de gamle Beretninger i deres Hovedtræk bliver slaaet fast, og hertil har Forf. bidraget ved mange skarp-sindige Bemærkninger og lærerige iagttagelser, der støtte sig til hans store Erfaring som Sømand og Kjendskab til Litteraturen om Opdagelserne i de nordlige Have. Fridtjof Nansens Tanke om at Middelalderens Tradition om Insulæ fortunatæ i Atlanterhavet skulde have fremkaldt Beretningen om Vinland, kan Forf. med Grund ikke billige. Iøvrigt frembyder Hovgaards Bog ved de mange forskellige Emner, den behandler, en meget underholdende Læsning.

Joh. Stp.

Lægevidenskabens Fortjenester af Historien blive i vore Dage stadig større. Herved tænkes ikke paa de betydningsfulde kraniologiske Undersøgelser, som især belyse ethnografiske Spørgsmaal, men paa de mangfoldige Bidrag til Forstaaelse af psykiske Fænomener hos større Folkedele (Besættelse, Suggestion osv.) eller hos enkelte Personer (som for nylig overfor Dronning

Kristina af Sverige, Korfits Ulfeldt). Professor i Anatomi Fr. C. C. Hansen har offentliggjort et med smukke Tavler og andre Afbildninger rigt udstyret Værk *De ældste Kongegrave og Bispegrave i Roskilde Domkirke*. Bogen har ogsaa den lange Undertitel: Anthropologisk-historiske Undersøgelser over Sven Estridsøn og hans Moder Estrid, Biskop Vilhelm og Biskop Asser af Roskilde; med anatomisk Rekonstruktion af Ansigtsp profilerne af disse fire Personer samt af Dronning Sophie og Dronning Berengaria; Valdemar Is Sygdom og Død. Forf. redegjør ikke alene omhyggeligt for de fundne Skeletters Form og Maal, han søger at fremkalde en Forestilling om, hvorledes Personerne have set ud, og alene paa Grundlag af Kraniet tegner han deres Ansigtsp profiler, som man sikkert, i Kraft af Prof. Hansens store videnskabelige Indsigt og kunstneriske Sans, kan anse for rigtige.

Ligeledes søger Prof. H. at klare sig, hvorledes Personerne have brugt deres Lemmer. Af mange forskellige Spor paa Svend Estridssøns Knokler udleder han, at Kongen maa have haft en uskøn, vraltende Gang. Derved faa vi Forstaaelse af et hidtil lidet paaagtet Udsagn af en hallandsk Bondekone, som umiddelbart efter Slaget ved Nisaa klagede over, at vi havde en Konge, som baade var halt og ræd. Om Kong Svend erfare vi i øvrigt, at hans utvivlsomt skønne Ansigt har haft et eget Træk ved en fremstaaende venstre Hjørnetand i Overmunden. Svend har faaet dette i Arv fra Moderen, som havde lignende fremstaaende Overtænder, og mulig gaar dette Træk længere tilbage i Slægten; hendes Farfader havde jo Tilnavnet Blaatand, og man kan tænke sig, at en Uregelmæssighed af saadan Art har ladet ham vise mindre skønne Tænder (Forf. har Uret i at antage, som i sin Tid Ihre, at Blaatand betyder Stortand).

Noget mere nølende bøjer man sig maaske for Bestemmelsen af flere Personers aandelige Evne paa Grundlag af Hjerneskillens Rumfang; dog maa det bemærkes, at Prof. H. her udtaler sig med stor Forsigtighed og betoner, at et Bevis ad denne Vej ikke kan være afgjørende. Imidlertid falde hans Resultater i det Hele mærkeligt sammen med, hvad de historiske

Kilder berette. Den mægtige Bisp Vilhelm, som ikke frygtede for at trodse og ave de Store, viser sig at have været en høj, muskelstærk Mand med barsk, karakterfast Ydre, og Slutninger ud fra hans Hjernevægt vise snarest hen til overlegne Evner. Endvidere viser det sig, at han som aldrende Mand har haft sin hele Rygrad angrebet af Gigt, sin Brystkasse indsnævret derved og saa stive Lemmer, at han kun kunde bevæge sig med Stav eller Krykke. Fortællingen om hans Svaghedstilstand og Død ved Kongens Jordefærd kan for saa vidt passe godt nok med, hvad hans Grav udsiger. Iøvrigt have disse Undersøgelser givet Prof. Hansen Lejlighed til at fremsætte skarpsindige Tydninger af flere paa den Tid omtalte Sygdomme og Lægemidlerne imod dem.

Joh. Stp.

Amerikaneren Professor O. J. Campbells Bog *The Comedies of Holberg*, 1914 (Harvard studies in comparative literature, vol. III) er det første Værk paa engelsk Sprog om Holberg — tilsvarende Fremstillinger har Tyskland haft siden 1857 (Prutz) og Frankrig siden 1864 (Legrelle). Som sammenlignende Litteraturhistoriker har Forf. naturligt særlig Opmærksomheden henvendt paa „Kilder“ og „Laan“, en Side af Holbergforskningen, der navnlig af Rahbek, Legrelle og Skavlan har været saa ivrigt dyrket, at synderlig nyt paa de af dem gennemsøgte Omraader, som venteligt var, ikke har været at finde. Men der er tillige hos Forf. en tydelig Stræben efter overalt at erkende og bestemme Arten og Omfanget af Holbergs Originalitet. Naar dette ikke helt er lykkedes, er en af Grundene den, at Komedierne for Forf. staar som en Enhed, hvor f. Ex. „Kilde-rejsen“ og „Henrik og Pernille“ hviler fredeligt Side om Side med Kandestøberen og Barberen. Men saaledes forholder det sig ikke. Det er en Kendsgæring, som Julius Martensen først har fremdraget, at allerede i Sommeren 1723 foregaar en tydelig Forandring i Arten af Holbergs dramatiske Forfatter-skab, saa det synes, som han alt da har følt sig udtømt som selvskabende Komedieskriver. Før Sommeren 1723 ligger nemlig næsten alle de Komedier, der efter det samtidigt fremsatte Program behandlede saadanne Karakterer og Situationer, som tid-